

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД

**“Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського”**

кафедра філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності

МАТЕРІАЛИ

VI Міжнародної конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених

**“КОНЦЕПТИ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ СУЧАСНОГО
СУСПІЛЬСТВА”**

(Одеса, 22-23 травня 20235 року)

Одеса -2025

УДК: 1:403:316.6 (08)

Концепти соціокультурної трансформації сучасного суспільства //
Матеріали VI Міжнародної конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених «Концепти соціокультурної трансформації сучасного суспільства» (Одеса, 22-23 травня 2025 р.) 189 с.

Рецензенти:

Голубович Інна Володимирівна – доктор філософських наук, професор, завідувачка кафедри філософії Одеського національного університету імені І. І. Мечнікова

Єременко Олександр Михайлович – доктор філософських наук, професор кафедри філософії Національного університету «Одеська юридична академія»

- Збірник матеріалів VI Міжнародної конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених «Концепти соціокультурної трансформації сучасного суспільства» вміщує матеріали, які досліджують соціокультурні засади трансформацій ціннісної сфери життєдіяльності суспільства; соціокультурні трансформації молодіжного соціуму; соціокультурні трансформації освітнього середовища; культуру бізнесу в умовах соціокультурної трансформації сучасного українського суспільства; філософію менеджменту соціокультурної діяльності у контекстуальному полі глобальних трансформаційних процесів. Рекомендовано для науковців, педагогів, докторантів, аспірантів, студентів.

Ухвалено до друку та розповсюдження мережею інтернет вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський державний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», протокол № 17 від 26 червня 2025 р.

«Концепти соціокультурної трансформації сучасного суспільства»

22-23 травня 2025 року

ОРГКОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ

Голова:

А. В. Красножон – ректор Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», доктор історичних наук, професор.

Заступники голови:

Копусь Ольга Антонівна – перший проректор з навчальної та науково-педагогічної роботи Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», доктор педагогічних наук, професор.

Музиченко Ганна В'ячеславівна – проректор з наукової роботи Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського», доктор політичних наук, професор.

Борінштейн Євген Русланович – доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Члени оргкомітету:

Лісеєнко Олена Василівна – доктор соціологічних наук, професор кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності, завідувач історико-філософського відділення Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Петінова Оксана Борисівна – доктор філософських наук, професор кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Атаманюк Зоя Миколаївна – доктор філософських наук, професор кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Russian Perspective”, Project № 18–011–00980 “Social Evolution and progress as a category of nomothetical cognition”.

2. Adler A. Understanding human nature. New York: Martino Fine Books, 2010. 300p.

3. Lewis C. S. The Abolition of Man. Publisher: HarperOne, 2015. 128 p.

4. Kluckhohn Florence R., Strodtbeck Fred L. Variations in value orientations. Publisher: Generic, 2018. 476 p.

Іванова Оксана Станіславівна – кандидат філософських наук, доцент кафедри мистецтвознавства та загальногуманітарних дисциплін Міжнародного гуманітарного університету

СОЦІОКУЛЬТУРНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ ТВОРЧОСТІ ОСОБИСТОСТІ В СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬСТВІ

Сьогодення стрімко трансформується навколо нас. З’являються нові технології, постійно змінюються вектори інформаційного потоку, набувають нового наповнення традиційні цінності... Все це стає живильним середовищем для народження нових форм самовираження та ідей. Соціокультурні трансформації глибоко впливають також і на творчість сучасної особистості.

В Україні ці загальносвітові тенденції накладаються на специфічний контекст національної ідентичності, політичних та соціальних змін, особливо в умовах війни. Українська творчість сьогодні часто є відображенням боротьби, опору, пошуку нових сенсів та переосмислення історії та культури.

Отож, соціокультурні трансформації творчості в сучасному суспільстві є складним і багатогранним явищем, зумовленим низкою взаємопов’язаних чинників. У дослідженні ми спробували узагальнити деякі ключові аспекти цих трансформаційних змін. Відтак, їх можна розділити на такі умовні чотири категорії як-от:

1. Вплив технологій та цифровізації:

- Нові інструменти та платформи: інтернет, соціальні мережі, цифрові інструменти для створення та редагування контенту (графіка, музика, відео) відкрили безпрецедентні можливості для творчості та її поширення. Кожен, хто має доступ до мережі, може стати творцем і ділитися своїми роботами з глобальною аудиторією.

- Зміна форм мистецтва: з’являються нові форми мистецтва, такі як цифрове мистецтво, інтерактивні інсталяції, віртуальна реальність у мистецтві, нет-арт, що розмивають традиційні межі між жанрами.

- Колаборація та колективна творчість: цифрові платформи полегшують співпрацю між митцями, незалежно від їхнього географічного розташування, сприяючи виникненню нових колективних творчих проєктів.

- Доступність та демократизація: знижуються бар'єри для участі у творчому процесі та споживання мистецтва. З'являється велика кількість аматорського контенту, що співіснує з професійним.

2. Комерціалізація та масова культура:

- Вплив ринкових сил: творчість все більше стає об'єктом комерції, що може як стимулювати інновації, так і призводити до стандартизації та орієнтації на масові смаки.

- Співіснування високого та низького мистецтва: у сучасному суспільстві відбувається розмивання чіткої межі між елітарним та масовим мистецтвом, з'являються нові форми популярної культури, які поєднують елементи обох.

3. Зміна цінностей та світогляду:

- Постмодернізм та деконструкція: філософія постмодернізму впливає на творчість, ставлячи під сумнів усталені ієрархії, канони та авторитети, сприяючи експериментам та іронії.

- Зростання індивідуалізму та самовираження: сучасне суспільство цінує індивідуальність, що відображається у прагненні митців до унікального самовираження та експериментів з формою та змістом.

- Вплив ринкових сил: творчість все більше стає об'єктом комерції, що може як стимулювати інновації, так і призводити до стандартизації та орієнтації на масові смаки.

- Співіснування високого та низького мистецтва: у сучасному суспільстві відбувається розмивання чіткої межі між елітарним та масовим мистецтвом, з'являються нові форми популярної культури, які поєднують елементи обох.

4. Вплив глобалізації та мультикультуралізму:

- Змішування культурних впливів: глобалізація призводить до інтенсивного обміну культурними ідеями та стилями, що відображається у творчості, сприяючи виникненню гібридних форм мистецтва.

- Підвищення уваги до маргіналізованих голосів: сучасне суспільство стає більш інклюзивним, що призводить до зростання видимості та впливу творчості представників різних культурних, етнічних та соціальних груп.

Проте, звісно, ці трансформації несуть не лише можливості, але й певні виклики. Це і питання комерціалізації мистецтва, і боротьба за увагу в інформаційному шумі, і ризик втрати глибини в гонитві за епатажем. Але в цілому, соціокультурні трансформації відкривають перед сучасною особистістю безмежні горизонти для творчості, роблячи її більш різноманітною, актуальною та інтерактивною.

Отже, соціокультурні трансформації глибоко впливають на творчість у сучасному суспільстві, відкриваючи нові можливості, змінюючи ролі та цінності, а також ставлячи перед митцями нові виклики.

Ільїна Антоніна Анатоліївна – доктор філософських наук, доцент, Інститут педагогіки НАПН України

ТРАНСФОРМАЦІЯ ОСВІТИ В КОНТЕКСТІ ДИГІТАЛІЗАЦІЇ ТА ЇЇ АМБІВАЛЕНТНИЙ ПОТЕНЦІАЛ

Входження дигітального у всі сфери повсякденної життєдіяльності здійснює вплив на зміну як теоретичних засад її визначення, так і «методологічно релевантний образ», який тепер «формується на основі гібридного провідного образу крутого розробника нових комп'ютерних технологій, блогера та пересічного користувача цифрових послуг, який полюбляє займатись серфінгом в мережах, встановлювати контакти, зрештою – жити у віртуальній реальності» [1, с. 15]. Цей узагальнений образ у сучасних філософсько-антропологічних, психолого-педагогічних дискурсах постає під назвою *homo digitalis* – людини дигітальної. Даний абстрактний образ синтезує основні характеристики людини, яка освоїла інформаційно-цифрові технології і орієнтується головним чином на інформаційно-комунікативний простір мережі та Інтернету.

Доцільно розрізнити теоретико-евристичну і критичну рефлексії стосовно сутності дигітального, яке сьогодні в якості характеристики дигітального суспільства застосовується достатньо широко і виходить за межі інформаційно-цифрових технологій. В дискурсах теоретико-евристичної рефлексії головна увага зосереджується на зміні соціально-культурного статусу техніки в контексті філософсько-антропологічних міркувань, які прагнуть показати зміну образу людини та її мислення в процесі інформаційно-цифрової, або дигітальної революції. Підкреслюється, що в результаті зміни ролі техніки вона постає вже не інструментом, а технологічним простором, який по своїй суті є культурним довкіллям, що безупинно впливає на індивідів.

В полі критичної рефлексії дигітальне аналізується як «онто-арифметичне суще» (*das onto-arifmologische Seiende*), пояснюються його особливості і способи входження в різні форми соціального буття через феноменологічну редукцію [4, с. 10]. У цьому зв'язку пропонується розглядати образ людини в контексті «життєвого світу», який постає у вимірах феноменологічної соціології як відправна точка конструювання соціальної реальності. Образи людини є історико-культурним апріорі спільного життєвого світу.

ЗМІСТ

Програма конференції	4-18
Пленарне засідання	
Ільїн Володимир Васильович	19
ДИГІТАЛІЗАЦІЯ ЯК СОЦІОКУЛЬТУРНИЙ ФЕНОМЕН І ПЕРСПЕКТИВИ В НІЙ ЛЮДИНИ:PRO I CONTRA	
David Schwartz	22
ETHICS OF A LIVING PERSON IN THORSTEIN VEBLEN PHILOSOPHY: THE TRANSFORMATION OF MODERN SOCIETY	
Yershova-Babenko Irina Viktorivna,	25
CONCEPT AND HYPERTHEORY «BRAIN-PSYCHE-MIND/CONSCIOUSNESS» - IS POST-NON-CLASSICAL GENERAL SOLUTION OF THE PROBLEM AND THE METHODOLOGY OF THE STUDY PHENOMENA OF PSYCHOMETRY	
Возний Ігор Петрович	33
СОЦІАЛЬНО-ЦІННІСНІ СМИСЛИ В НОВІТНЬОМУ ЖИВОПИСІ УКРАЇНИ: КОНТЕКСТ ВІЙНИ(НА ПРИКЛАДІ МУРАЛІВ	
Висоцька Ольга Євгенівна	37
ФІЛОСОФІЯ ОСВІТИ НАЦІОНАЛЬНОГО СПРОТИВУ ГРОМАДЯН УКРАЇНИ: КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ	
Єременко Олександр Михайлович	40
ФУНДАМЕНТАЛЬНІ СОЦІАЛЬНО-ІСТОРИЧНІ ПІДСТАВИ СУЧАСНОЇ ГЕОПОЛІТИЧНОЇ КРИЗИ, В ОСОБЛИВОСТІ ВІЙНИ В УКРАЇНІ	
Борінштейн Євген Руславович	45
СОЦІОКУЛЬТУРНА ТРАНСФОРМАЦІЯ МОРАЛЬНИХ УНІВЕРСАЛІЙ В СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬСТВІ	
Іванова Оксана Станіславівна	48
СОЦІОКУЛЬТУРНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ ТВОРЧОСТІ ОСОБИСТОСТІ В СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬСТВІ	
Ільїна Антоніна Анатоліївна	50
ТРАНСФОРМАЦІЯ ОСВІТИ В КОНТЕКСТІ ДИГІТАЛІЗАЦІЇ ТА ЇЇ АМБІВАЛЕНТНИЙ ПОТЕНЦІАЛ	
Секція 1. Соціокультурні засади трансформацій ціннісної сфери життєдіяльності суспільства	
Stovpets Vasyl, Stovpets Oleksandr,	54
RESPECT FOR HUMAN RIGHTS AS A PREREQUISITE FOR UKRAINE'S EUROPEAN INTEGRATION	